

Modül (öneri) No	483
Öğrenme Alanı (Temel konu)	İman
Modül (Alt konu)	İmanın İnsan Hayatına Etkileri
Anahtar Kelimeler	• İman ve Tevhid (Bütün düğümleri çözen anahtar) • Saadet-i Dâreyn (İki dünya saadeti) • Huzur ve Emniyet (Sağ yolun, yani nizamın getirdiği güven hissi) • Tevekkül (Tilsimi açan "Allah'a dayanma" sırrı) • Hüsn-ü Niyet (İyilik ve güzel düşünce) • Gaflet ve Vehim (Sol yolun getirdiği korku ve azap)
Öğrenme Çıktıları (Amaçlar)	• İmanın ve Kur'ân ahkâmına bağlılığın dünyayı bir zindan olmaktan çıkarıp saadet yurduna çevirdiğini kavrar. • Metindeki sembolik unsurların (kuyu, aslan, ejderha, iki fare) hakiki karşılıklarını çözer. • Hayata iman nazarıyla bakıldığında ölüm, kabir ve musibetlerin mahiyetinin nasıl değiştiğini fark eder.
Süre	40' ("Temsil ve Hakikat" bölümleri iki oturumda işlenmesi tavsiye edilir.)
Seviye	Seviye-1
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	• Benzerlik Farklılık Bulma: Birbirine karışan kavramların benzerlik ve farklılık listeleri/tablolari oluşturularak ayrıştırılmasıdır. Sağ ve sol yolu seçen iki kardeşin ruh halleri ile âleme bakışlarını karşılaştırmak amaçlanır. • Eşleştirme: Kavramlar ile bu kavramların kullanıldığı durumların, nedenlerin veya sonuçların birleştirilmesidir. Temsilî hikayedeki semboller ile hakikat planındaki karşılıklarını birebir bağdaştırmak amaçlanır.
Materyal ve Teknoloji	• Etkileşimli tahta, tablet / akıllı telefon, dijital eşleştirme aracı (Wordwall), ortak dijital pano (Padlet), karekodlu (QR) çalışma kâğıdı, yazı tahtası, tahta kalemi.
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Giriş • Ders, "Aynı dünyada ve aynı şartlarda yaşayan iki insandan biri dünyayı bir zindan olarak algımlarken, diğeri nasıl huzur, güven ve saadet içinde yaşayabilir?" sorusuyla başlatılır.

	- İmanın ve tevekkülün bir tılsım olduğu; hayata iyilik (hüsn-ü niyet) nazarıyla bakıldığında insanın dünyada dahi manevi bir cennet yaşayabileceği vurgulanır. Benzerlik Farklılık Bulma Etkinliği - Öğrenciler 3-4 kişilik gruplara ayrılır ve ders metnini içeren çalışma kâğıtları dağıtılır. - Gruplardan, sağ yolu seçen bahtiyar yolcu (mü'min) ile sol yolu seçen bedbaht yolcunun (kâfir/fasık) ruh hallerini ve olaylara bakış açılarını karşılaştırmaları istenir. - Öğrenciler, iki yolcu arasındaki farkları (huzur-korku, güven-vehim, saadet-azap) listeleyip çalışma kâğıtlarına yazarlar. - Her gruptan bir sözcü kalkarak buldukları en çarpıcı farklılıkları yazı tahtasındaki "Sağ Yol - Sol Yol" tablosuna yazar ve sınıfça değerlendirilir. Eşleştirme Etkinliği - Öğrencilerin hikâyedeki sembollerin hakiki manalarını kavramaları için çalışma kâğıdında yer alan (veya öğretmen tarafından tahtaya çizilen) eşleştirme bölümüne geçilir. - Öğrencilerden, temsildeki unsurları hakikat planındaki karşılıklarıyla oklar çizerek eşleştirmeleri istenir: Kuyu: Altmış senelik insan ömrü ve beden. İki Fare (Siyah-Beyaz): Ömrü hızla tüketen gece ve gündüz. Aslan: Ecel ve ölüm. Ejderha Ağzı: Mezar ve âlem-i berzah. Muzır Haşerat: Gafletten uyandıran dünyevî musibetler. Meyveli Ağaç: Âhiret nimetlerinin numuneleri olan dünya nimetleri. - Eşleştirmeler tahtada doğru cevaplarla kontrol edildikten sonra; iman nazarıyla bakıldığında ölümün bir "terhis", kabrin ise "bostan-ı bekaya açılan bir kapı" olduğu hakikati özetlenerek süreç tamamlanır.
Ölçme ve Değerlendirme	İlke Çıkarma Öğrencilerden, metindeki "خُذْ مَا صَفَا دَعِ مَا كَدَرَ" (Güzel ve huzur vereni al, çirkin ve keder vereni bırak) ve "Fenaliği kendinden, iyiliği Allah'tan bil" kaidelerinden hareketle, günlük hayatta musibet ve zorluklarla karşılaştıklarında uygulayacakları iki adet "Tevekkül ve Rıza Prensibi" yazmaları istenir. Boşluk Doldurma - Âlemin tılsımını açan ve ruh-u beşerîyi zulümâtan kurtaran anahtar لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ hakikatidir.

	- Sol yoldaki bedbaht yolcu basiretsizliğiyle gündüz gibi parlak hakikati kendine zulûmatlı bir evham hâline getirmiştir. - Mü'min için aslan musahhar bir binek, ejderha ağzı ise bostan-ı bekaya açılan bir kapı hükmündedir.
İlişkili metinler Lugat arşın: 68 cm olan eski bir uzunluk ölçüsü asayiş: güvenlik, huzur. baht: Allah'ın tayin ettiği kader, kısmet, tâli. bahtiyar: bahtlı, mutlu, kutlu. bedbaht: bahtsız, mutsuz. dehalet: emrine, korumasına girmek; sığınmak. din-i Hak: hak din, İslâmiyet. et'ime: yiyecekler fihriste: içindekiler; katalog. hâlî: boş, tenha. haşerat: böcek, akrep. havf: korku. ihzar: hazırlamak. ihtiyâr: irade, isteme. inkîlab: dönmek, değişme. intihab: seçme, tercih etme. intizam: nizam üzere olmak. külfet: sıkıntı, zorluk. mahfi: gizli. meş'um: uğursuz, bedbaht. muntazır: beklemekte olan, bekleyen. musahhar: emre verilmiş, itaatkâr. musallat: devamlı olarak üzerine gitmek. muvazene: düşünme, karşılaştırma. muzır: zararlı. nezih: temiz, pak. nizam: düzen. ruh-u beşer: insan ruhu. ruh-u insanî: insanın benliği, ruhu. şekâvet: bedbahtlık, bahtı karalık, sıkıntı ve azap. tebâiyet: uyma, bağlanma. zulûmât: karanlıklar, anlamsızlıklar, karamsarlıklar, ızdıraplar.	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ¹ 1. Bölüm (Temsil) Şu dünya içindeki ruh-u insanî ve insanda dinin mahiyet ve kıymetlerini; ve eğer Din-i Hak olmazsa, dünya bir zindan olması ve dinsiz insan, en bedbaht mahlûk olduğunu; ve şu âlemin tılsımını açan, ruh-u beşerîyi zulûmâtтан kurtaran يَا اللَّهُ² ve لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ³ olduğunu anlamak istersen şu temsîlî hikâyeciğe bak, dinle: Eski zamanda, iki kardeş, uzun bir seyahate beraber gidiyorlar. Git gide, tâ yol ikileşti. O iki yol başında ciddî bir adamı gördüler. Ondan sordular: "Hangi yol iyidir?" O dahi onlara dedi ki: "Sağ yolda, kanun ve nizâma tebâiyet mecburiyeti vardır. Fakat o külfet içinde bir emniyet ve saadet vardır. Sol yolda ise, serbestiyet ve hürriyet vardır. Fakat o serbestiyet içinde bir tehlike ve şekâvet vardır. Şimdi intihabdaki ihtiyar sizdedir." Bunu dinledikten sonra güzel huylu kardeş sağ yola تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ⁴ deyip gitti. Ve nizam ve intizama tebâiyeti kabul etti. Ahlâksız ve serseri olan diğer kardeş, sırf serbestlik için sol yolu tercih etti. Zâhiren hafif, mânen ağır vaziyette giden bu adamı hayalen takip ediyoruz: İşte bu adam, dereden tepeden aşır, git gide, tâ hâlî bir sahrâya girdi. Birden müthiş bir sadâ işitti. Baktı ki, dehşetli bir aslan, meşelikten çıkıp ona hücum ediyor. O da kaçtı. Tâ altmış arşın derinliğinde susuz bir kuyuya rast geldi. Korkusundan kendini içine attı. Yarısına kadar düşüp, elleri bir ağaca rast geldi, yapıştı. Kuyunun duvarında göğermiş olan o ağacın iki kökü var. İki fare, biri beyaz biri siyah, o iki köke musallat olup kesiyorlar. Yukarıya baktı, gördü ki, aslan nöbetçi gibi kuyunun başında bekliyor. Aşağıya baktı, gördü ki, dehşetli bir ejderha içindedir. Başını kaldırmış, otuz arşın yukarıdaki ayağına takarrüb etmiş. Ağzı, kuyu ağzı gibi geniştir. Kuyunun duvarına baktı, gördü ki, ısırıcı, muzır haşerât etrafını almışlar. Ağacın başına baktı, gördü ki, bir incir ağacıdır. Fakat hârika olarak, muhtelif, çok ağaçların meyveleri, cevizden nara kadar başında yemişler var. ...

¹ Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

² Ey her şeyin sahibi, maliki ve idarecisi olan Allah

³ Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur (Saffat Suresi: 35; Muhammed Suresi: 19)

⁴ Allah'a tevekkül ettim (Hûd Suresi: 56.)

acib: şaşılma ve hayret uyandıran.
azim: büyük.
aziz: sevgili, dost.
bahtiyar: bahtlı, mutlu, kutlu.
basiretsizlik: kalp gözü ve manevi kavrayışı olmamak, ileri görüşlü olmamaklık.
bedbaht: bahtsız, mutsuz.
derk: iyice anlama, idrak etme.
havf: korku.
hüsn-ü haslet: iyi haslet, güzel huy.
hüsn-ü niyet: iyi ve güzel niyet.
hüsn-ü zan: iyi ve güzel kanaat.
ihzar: hazırlamak.
intizar: ümit ederek bekleme.
iştîyak: aşırı istek.
mahbub: sevilen.
marifet: bilgi, bilme, tanıma.
me'yusiyet: ümitsizlik.
Mihmandar-ı Kerîm: Misafirlerini -kullarını- dünya misafirhanesinde ağırlayan, onlara yol gösterip yardım eden, şeref ve cömertlik sahibi Rabbimiz.
muavazene: karşılaştırma.
muzlim: karanlık, korkutucu.
müstahak: hak eden.
müskir: sarhoş edici içki.
revnektar: göz alıcı, süslü.
sadâ: ses.
sahrâ: büyük bir çöl, geniş saha.
şekva: şikâyet etmek, sızlanmak.
tacil: hızlandırma, çabuklaştırma.
tahayyül: hayalinde canlandırma.
tahkir: horlamak, aşağılamak.
takarrüb: yaklaşmak.
tebâiyet: uyma, bağlanma.
teshîlât: kolaylıklar.
tezyin: süslemek, donatmak.
tılsım: herkesin bilip çözemediği gizli sır.
tehir: erteleme.
telezzüz: tat ve zevk almak.
tezellül: tat ve zevk almak.
ünsiyet: alışkanlık, dostluk, yakınlık.
zâhiren: görünüşte.
zulûmatlı: korkunç, karanlık..

Biz de, şu meş'umu, bu azabda bırakıp döneceğiz. Tâ öteki kardeşin halini anlayacağız. İşte şu mübârek akıllı zât gidiyor. Fakat birâderi gibi sıkıntı çekmiyor. Çünkü güzel ahlâklı olduğundan güzel şeyleri düşünür, güzel hülyâlar eder. Kendi kendine ünsiyet eder. Hem, birâderi gibi zahmet ve meşakkat çekmiyor. Çünkü nizâmı bilir, tebâiyet eder. Teshîlât görür. Asâyîş ve emniyet içinde serbest gidiyor.

...

Sonra ağacın başına baktı, gördü ki, incir ağacıdır. Fakat, başında binlerle ağacın meyveleri vardır. O vakit bütün bütün korkusu gitti. Çünkü, katî anladı ki, bu incir ağacı bir listedir, bir fihristedir, bir sergidir. O mahfî hâkim, bağ ve bostanındaki meyvelerin numunelerini bir tılsım ve bir mucize ile o ağaca takmış ve kendi misafirlerine ihzâr ettiği et'imeye birer işaret sûretinde o ağacı tezyin etmiş olmalı. Yoksa, bir tek ağaç, binler ağaçların meyvelerini vermez.

Sonra niyaza başladı. Tâ, tılsımın anahtarı ona ilham oldu.

Bağdı ki:

"Ey bu yerlerin Hâkimi! Senin bahtına düştüm. Sana dehâlet ediyorum ve sana hizmetkârım ve senin rızânı istiyorum ve seni arıyorum."

2. Bölüm (Temsilden Hakikate Geçiş)

Ve bu niyazdan sonra birden kuyunun duvarı yarılıp şâhâne, nezîh ve güzel bir bahçeye bir kapı açıldı. Belki ejderha ağzı o kapıya inkılâb etti. Ve aslan ve ejderha iki hizmetkâr sûretini giydiler. Ve onu içeriye dâvet ediyorlar. Hattâ, o aslan, kendisine musahhar bir at şekline girdi.

İşte ey tembel nefsim ve ey hayalî arkadaşım! Geliniz, bu iki kardeşin vaziyetlerini muavazene edelim. Tâ, iyilik nasıl iyilik getirir ve fenalık nasıl fenalık getirir, görelim, bilelim.

Bakınız, sol yolun bedbaht yolcusu, her vakit ejderhanın ağzına girmeye muntazırdır, titriyor. Ve şu bahtiyar ise, meyvedar ve revnaktar bir bahçeye davet edilir.

Hem o bedbaht, elîm bir dehşette ve azîm bir korku içinde kalbi parçalanıyor. Ve şu bahtiyar ise lezzetli bir ibret, tatlı bir havf, mahbub bir marifet içinde garib şeyleri seyir ve temaşa ediyor.

Hem o bedbaht, vahşet ve me'yusiyet ve kimsesizlik içinde azap çekiyor. Ve şu bahtiyar ise, ünsiyet ve ümit ve iştîyak içinde telezzüz ediyor.

Hem o bedbaht, kendini vahşî canavarların hücumuna maruz bir mahpus hükmünde görüyor. Ve şu bahtiyar ise, bir aziz misafirdir ki, misafiri olduğu Mihmandar-ı Kerîm'in acib hizmetkârları ile ünsiyet edip eğleniyor.

Hem o bedbaht, zâhiren lezzetli, manen zehirli yemişleri yemekle azabını tacil ediyor. Zira o meyveler, numunelerdir; tatmaya izin var. Tâ, asıllarına talip olup, müşteri olsun.

Yoksa, hayvan gibi yutmaya izin yoktur. Ve şu bahtiyar ise tadar, işi anlar, yemesini tehir eder ve intizar ile telezzüz eder.

Hem o bedbaht, kendi kendine zulmetmiş. Gündüz gibi güzel bir hakikati ve parlak bir vaziyeti, basiretsizliği ile kendisine muzlim ve zulûmatlı bir evham, bir cehennem şekline getirmiş. Ne şefkate müstahaktır ve ne de kimseden şekvaya

ahkâmıyla: hükümleriyle.
arşın: 68 cm olan eski bir uzunluk ölçüsü.
arz: yeryüzü.
bedbaht: bahtsız, mutsuz.
fehmetmek: anlamak, kavramak.
hakikat-i din: dinin gerçeği.
haşerat-ı muzır: zararlı böcekler.
hikâye-i temsiliye: bir şeyi göz önünde canlandıran, örneklendirmeli, misallerle anlatılan hikâye.
hüsn-ü fikir: iyi ve güzel düşünce.
istihrâc: çıkarma, bulmak.
kalb-i fasık: bile bile günah işleyen ve Allah'ın emirlerini uymayan kimsenin kalbi.
kalb-i salih: iyi ve faydalı işler yapan, Allah'a görevlerini yerine getiren kimsenin kalbi.
madde-i hayat: hayat için lüzumlu madde.
musibât-ı dünyeviye: dünyadaki sıkıntılar, başa gelen kötü olaylar.
mutî olmak: baş eğmek, uymak, itaat etmek.
ömr-ü galibî: çoğunluğun yaşama süresi.
ömr-ü vasatî: ortalama yaşama süresi.
revak-ı uhrevî: ahiret âleminin giriş kapısı, ölümün ve kabir hayatının simgesi.
ruh-u kafir: imansızın, inanmayanın, inkârcının ruhu.
ruh-u mü'min: inanan, iman sahibi olan kimsenin ruhu.
sahrâ: geniş saha, ova ya da çöl.
selamet-i kalp: kalbin korku ve kötülüklerden kurtulması.
tarik: yol.
tarik-ı berzahîye: ahirete ulaştıran kabir yolu.
tarik-i isyan ve küfran: isyan ve küfür yolu.
tarik-i Kur'an ve iman: iman ve Kur'an yolu.

hakkı vardır. Meselâ, bir adam, güzel bir bahçede, ahbablarının ortasında, yaz mevsiminde, hoş bir ziyafetteki keyfe kanaat etmeyip, kendini pis müskirlerle sarhoş edip, kendisini kış ortasında canavarlar içinde, aç, çıplak tahayyül edip bağırmaya Hem o bedbaht, zâhiren leziz, manen zehirli yemişleri yemekle azabını tacil ediyor. Zira o meyveler, numunelerdir; tatmaya izin var. Tâ, asıllarına talip olup, müşteri olsun. Yoksa, hayvan gibi yutmaya izin yoktur. Ve şu bahtiyar ise tadar, işi anlar, yemesini tehir eder ve intizar ile telezzüz eder.

Hem o bedbaht, kendi kendine zulmetmiş. Gündüz gibi güzel bir hakikati ve parlak bir vaziyeti, basiretsizliği ile kendisine muzlim ve zulümatlı bir evham, bir cehennem şekline getirmiş. Ne şefkate müstahaktır ve ne de kimseden şekvaya hakkı vardır. Meselâ, bir adam, güzel bir bahçede, ahbablarının ortasında, yaz mevsiminde, hoş bir ziyafetteki keyfe kanaat etmeyip, kendini pis müskirlerle sarhoş edip, kendisini kış ortasında canavarlar içinde, aç, çıplak tahayyül edip bağırmaya ve ağlamaya başlasa, nasıl şefkate lâyık değil, kendi kendine zulmediyor, dostlarını canavar görüp tahkir ediyor. İşte bu bedbaht dahi öyledir.

Ve şu bahtiyar ise, hakikati görür. Hakikat ise, güzeldir. Hakikatin hüsnünü derk etmekle, Hakikat Sahibinin kemâline hürmet eder, rahmetine müstahak olur. İşte “Fenâlığı kendinden, iyiliği Allah'tan bil”⁵ olan hükm-ü Kur'ânînin sırrı zâhir oluyor.

Daha bunlar gibi sair farkları muvazene etsen, anlayacaksın ki, evvelkisinin nefsi-i emmâresi ona bir manevî cehennem ihzar etmiş. Ve ötekisinin hüsn-ü niyeti ve hüsn-ü zannı ve hüsn-ü hasleti ve hüsn-ü fikri onu büyük bir ihsan ve saadete ve parlak bir fazilete ve feyze mazhar etmiş.

Ey nefsim ve ey nefsimle beraber bu hikâyeyi dinleyen adam! Eğer bedbaht kardeş olmak istemezsen ve bahtiyar kardeş olmak istersen, Kur'ân'ı dinle ve hükmüne mutî ol ve ona yapış ve ahkâmıyla amel et.

Şu hikâye-i temsiliyede olan hakikatleri eğer fehmettin ise, hakikat-i dini ve dünyayı ve insanı ve imanı ona tatbik edebilirsin. Mühimlerini ben söyleyeceğim, incelerini sen kendin istihrâc et.

İşte bak: O iki kardeş ise: Biri ruh-u mü'min ve kalb-i salih, diğeri ruh-u kâfir ve kalb-i fasıktır. Ve o iki tarikten sağ ise, tarik-ı Kur'ân ve imandır. Sol ise, tarik-ı isyan ve küfrandır. Ve o yoldaki bahçe ise, cemiyet-i beşeriye ve medeniyet-i insaniye içinde muvakkat hayat-ı içtimaiyedir ki, içinde hayır ve şer, iyi ve fena, temiz ve pis şeyler beraber bulunur. Âkıl odur ki, **خُذْ مَا صَفَا دَعْ مَا كَدَّرَ**⁶ kaidesiyle amel eder, selâmet-i kalp ile gider.

Ve o sahrâ ise, şu arz ve dünyadır.

Ve o aslan ise, ölüm ve eceldir.

Ve o kuyu ise, beden-i insan ve zaman-ı hayattır.

⁵ Nisâ Suresi: 79

⁶ Güzel ve huzur vereni al, çirkin ve keder vereni bırak

bostan-ı beka: sonsuzluk bahçesi, cennet.
bostan-ı cinan: cennet bahçeleri.
cennet-i kâzibe-i dünyeviye: yalancı dünya cenneti.
ehl-i dalâlet ve tuğyan: sapkınlar ve günahkârlar topluluğu.
fırak-ı ebedî: sonsuz ayrılık.
hatem-i mahsus: özel mühür.
mahbubat: sevilenler.
meydan-ı imtihan: imtihan meydanı.
miftah: anahtar.
munis: sevimli itaatkar.
musahhar: emre verilmiş.
mütevceh: yönelmiş.
nisyan: unutmak.
Rahman-ı Rahîm: dünya ve ahirette yaratıklara sonsuz rahmet, şefkat ve merhametiyle davranan.
rahmet-i Rahman: yarattıklarına sonsuz şefkat ve merhametiyle davranan Allah.
ravza-i cinan: Cennet bahçesi.
Sultan-ı Ezel ve Ebed: varlığının başı ve sonu olmayan kudret ve hâkimiyet sahibi Allah.
sikke-i hâssa: özel damga.
Sultan-ı Ezel ve Ebed: varlığının başı ve sonu olmayan kudret ve hâkimiyet sahibi Allah.
turra: imza; padişahların imzası, devlet mührü.
Zat-ı Ehad-i Samed: tek ve bütün varlıkların ihtiyacını karşılayan; zatı hiçbir şeye asla muhtaç olmayan Allah.
zindan-ı dünya: Cennete göre karanlık ve hapishane hükmündeki dünya hayatı.
zindan-ı mezar: kabir, mezar hapishanesi.

Ve o altmış arşın derinlik ise, ömr-ü vasatî ve ömr-ü galibî olan altmış seneye işarettir.
 Ve o ağaç ise, müddet-i ömür ve madde-i hayattır.
 Ve o iki siyah ve beyaz hayvan ise, gece ve gündüzdür.
 Ve o ejderha ise, ağzı kabir olan tarik-ı berzahîye ve revak-ı uhrevîdir. Fakat o ağız, mü'min için zindandan bir bahçeye açılan bir kapıdır.⁷
 Ve o haşerat-ı muzır ise, musibat-ı dünyeviyedir. Fakat mü'min için gaflet uykusuna dalmamak için tatlı ikazat-ı İlâhiye ve iltifat-ı Rahmaniye hükmündedir.
 Ve o ağaçtaki yemişler ise, dünyevî nimetlerdir ki, Cenab-ı Kerîm-i Mutlak onları ahiret nimetlerine bir liste, hem ihtar edici, hem müşabihleri, hem Cennet meyvelerine müşterileri davet eden numuneler suretinde yapmış.⁸
 Ve o ağacın, birliğiyle beraber muhtelif başka başka meyveler vermesi ise, kudret-i Samedâniyenin sikketine ve rububiyet-i İlâhiyenin hatemine ve saltanat-ı ulûhiyetin turrasına işarettir. Çünkü bir tek şeyden her şeyi yapmak, yani, bir topraktan bütün nebatat ve meyveleri yapmak, hem bir sudan bütün hayvanatı halk etmek,⁹ hem basit bir yemekten bütün cihazat-ı hayvaniyeyi icad etmek; bununla beraber, her şeyi bir tek şey yapmak, yani, zîhayatın yediği gayet muhtelifü'l-cins taamlardan, o zîhayata bir lâhm-ı mahsus yapmak, bir cild-i basit dokumak gibi sanatlar Zat-ı Ehad-i Samed olan Sultan-ı Ezel ve Ebed'in sikke-i hâssasıdır, hatem-i mahsusedir, taklit edilmez bir turrasıdır.
 Evet, bir şeyi her şey ve her şeyi bir şey yapmak, her şeyin Hâlık'ına has ve Kadîr-i Külli Şey'e mahsus bir nişandır, bir ayettir.
 Ve o tılsım ise, sırr-ı iman ile açılan sırr-ı hikmet-i hilkattir.
 Ve o miftah ise,
يَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ۝ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ۝ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ¹⁰ dur.
 Ve o ejderha ağzı bahçe kapısına inkılâb etmesi ise işarettir ki, kabir, ehl-i dalâlet ve tuğyan için vahşet ve nisan içinde zindan gibi sıkıntılı ve bir ejderha batını gibi dar bir mezara açılan bir kapı olduğu hâlde, ehl-i Kur'ân ve iman için zindan-ı dünyadan bostan-ı bekaya ve meydan-ı imtihandan ravza-i cinana ve zahmet-i hayattan rahmet-i Rahman'a açılan bir kapıdır.¹¹
 Ve o vahşî aslanın dahi munis bir hizmetkâra dönmesi ve musahhar bir at olması ise, işarettir ki, mevt, ehl-i dalâlet için bütün mahbubatından elîm bir fırak-ı ebedîdir. Hem kendi cennet-i kâzibe-i dünyeviyesinden ihraç ve vahşet ve yalnızlık içinde, zindan-ı mezara idhal ve hapis olduğu hâlde, ehl-i hidayet ve ehl-i Kur'ân için öteki âleme gitmiş eski dost ve ahabplarına kavuşmaya vesiledir. Hem hakikî vatanlarına ve

⁷ Buharî, Cenaiz: 68, 87; Müslim, Cennet: 70; Neseî, Cenâiz: 110; Müsned, 3:3, 4:287

⁸ Bkz Bakara Suresi: 25

⁹ Bkz Enbiya Suresi 30

¹⁰ Ey her şeyin sahibi, maliki ve idarecisi olan Allah! • Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur (Muhammed Suresi: 19) • Allah Teâlâ ki, Ondan başka ibadete lâyık hiçbir ilâh yoktur O Hay'dır; ezeli ve ebedî hayat sahibidir O Kayyum'dur; varlığı için hiçbir sebebe ihtiyacı olmadığı gibi, bütün eşya Onun yaratmasıyla ve tedbiriyle devam eder ve vücutta kalır, beka bulur (Bakara Suresi: 255)

¹¹ Müsned, 3:38; Darimî, Rikak: 94; Tirmizî, Kıyamet: 26

ahz-ı ücret: ücret alma.
hayat-ı bâkiye: sonsuz ahiret hayatı.
hayat-ı fâniye: geçici dünya hayatı.
intizar: bekleme.
mazhar: erişme, ulaşma.
müteveccih: yönelmiş.
saadet-i dâreyn: iki dünya mutluluğu; dünya ve ahiret saadeti.
talim: öğrenme eğitim.
vazife-i hayat: hayat vazifesi.

ebedî makam-ı saadetlerine girmeye vasıtaadır. Hem zindan-ı dünyadan bostan-ı cinana bir davettir. Hem Rahman-ı Rahîm'in fazlından, kendi hizmetine mukabil, ahz-ı ücret etmeye bir nöbettir. Hem vazife-i hayat külfetinden bir terhistir. Hem ubudiyet ve imtihanın talim ve talimatından bir paydostur.

Elhâsıl: Her kim hayat-ı fâniyeyi esas maksat yapsa, zâhiren bir cennet içinde olsa da, manen cehennemdedir. Ve her kim, hayat-ı bâkiyeye ciddî müteveccih ise, saadet-i dâreyne mazhardır. Dünyası ne kadar fena ve sıkıntılı olsa da, dünyasını Cennetin intizar salonu hükmünde gördüğü için hoş görür, tahammül eder, sabır içinde şükreder.

(Sözler, Yeni Asya Neşriyat, Eylül-2024, s. 50-56)

اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا مِنْ أَهْلِ السَّعَادَةِ وَالسَّلَامَةِ وَالْقُرْآنِ وَالْإِيمَانِ آمِينَ اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ
عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ بِعَدَدِ جَمِيعِ الْحُرُوفَاتِ الْمُتَشَكِّلَةِ فِي جَمِيعِ الْكَلِمَاتِ
الْمُتَمَثِّلَةِ بِأَذْنِ الرَّحْمَنِ فِي مَرَايَا تَمُوجَاتِ الْهَوَاءِ عِنْدَ قِرَاءَةِ كُلِّ كَلِمَةٍ مِنَ الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ قَارِئٍ مِنْ أَوَّلِ النُّزُولِ إِلَى آخِرِ الزَّمَانِ وَارْحَمْنَا وَوَالِدَيْنَا وَارْحَمِ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ بِعَدَدِهَا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ آمِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ¹²

¹² Allah'ım, bizi saadet, selâmet, Kur'an ve iman ehlinden eyle Âmin • Allah'ım, Efendimiz Muhammed'e, onun Âl ve Ashabına, indiği günden itibaren tâ kıyamete kadar, onu okuyan her okuyucunun her kelimesini okuması esnasında Allah'ın izniyle hava dalgalarının aynasına yansıyan bütün Kur'an kelimelerinin bütün harfleri adedince salât ve selâm eyle Bize, anne ve babamıza, erkek ve kadın bütün mü'minlere bu salâvatlar adedince merhamet et Bunu rahmetinle yap, ey merhametlilerin en merhametlisi! Duamızı kabul buyur Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun